

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 2015ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

**ВММКЕ 3304 «Басқару мәдениеті және мемлекеттік
қызметкерлердің этикасы» пәні**

**ВМЕ 32 «Басқару мәдениеті және этика» модулі
Мамандық: 5В051000 «Мемлекеттік және жергілікті басқару»**

«Инженерлік экономика және менеджмент» факультеті

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) «Кәсіпорын менеджменті» кафедрасының аға оқытушысы Жарылкасынова А.К. әзірледі.

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасының мәжілісінде талқыланады

№ _____ хаттама « ____ » _____ 2015 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Ж.Т.Хишаева

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды

№ _____ хаттама « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Н.А.Нурмагамбетова

Оқу жұмыс бағдарламасы

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыстық ақпарат

Аты-жөні: Жарылкасынова Ария Каргуловна, аға оқытушы.
Кәсіпорын менеджменті кафедрасы ҚарМТУ-дің 4 корпусында
(Б.Бульвары, 56) орналасқан, 224 ауд., байланыс телефоны:
56- 75-94 қос.2036.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны/ESTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттары саны			
		лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
5	3/5	30	15	-	45	90	45	135	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Басқару мәдениеті және мемлекеттік қызметкерлердің этикасы» пәні 5B051000 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының студенттеріне арналған. Таңдау компоненті, бейіндік пәндердің циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

Пәннің мақсаты – басқару әдебімен мәдениет қажеттілігі арқылы персонал жұмысының қарқындылығын көтерудің объективтік мүмкіндіктерін шығаруға, студентті бағыттау, адамдармен қарым - қатынаста жаңа әдісті пайдалану, құндылықтарды, жұмыскерлердің өызығушылығы мен дәлелін ескере отырып «жұмсақты», тенденция бойынша басқару.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай:

- басқару мәдениеті сияқты әмбебап категорияның негізгі сипаты мен
- персоналды басқару жүйесін жаңғыртудағы ролі;
- әдепті мораль түсінігі ретінде қарастыру;
- басқару мәдениетінің негізгі принциптерін түсіну;
- әдептің қызмет етуін соның ішінде кәсіби әдептің талаптарын анықтау.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- құндылық жайлы ғылыми еңбектерді біріктіруге;
- басқару мәдениетінің негізгі категорияларын меңгеруге;
- құндылық бойынша басқаруды технологиялық қабылдауды ұсынуға;
- әдепті оқу тарихына жүгінуге;
- әдептің жалпы категорияларының бірнеше түрлерін білуге.

- біліктілік деңгейін жоғарлататын шынайы мүмкіндіктерді пайдалануды істей білуге;
- жаңа білім алу арқылы, ғылыми талдау әдістерін меңгеру арқылы, экономика саласындағы оқу және ғылыми әдебиетті зерттеу арқылы ғылыми жан-жақтылықты кеңейтудің практикалық дағдыларды меңгеруге;
- адамдармен жұмыс барысында басқару мәдениетінің мүмкіндіктерін пайдаланып сөйлемді тұжырымдауға;
- ұйымда жұмыс атқарғанда айрықша маңызды әрекет принциптерін қолдануға;
- арақатынастың жалпы адамдық этикалық принциптерін шешу және іскерлік кездесулерді жургізуге;
- басқарушылық тапсырмаларды шешкенде мәдениет ерекшеліктері мен басқару әдебін көрсете білуге.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Экономикалық саясат; Менеджмент

Постреквизиттер

«Басқару мәдениеті және мемлекеттік қызметкерлердің этикасы» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді «Экономиканы мемлекеттік реттеу», «Қазақстан экономикасын басқару», меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	лекциялар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1	2	3	4	5	6
Тақырып 1.Пәннің зерттеу пәні мен міндеттері.Этика моралдық ғылымның негізі ретінде.	2	1	-	3	3
Тақырып 2.Саяси іс- әрекеттің этикасы мен мәдениеті.	2	1	-	3	3
Тақырып 3.Этика және экономика: экономикалық іс-әрекеттің этикалық аспектілері	4	2	-	6	6
Тақырып 4. Мемлекеттік басқарудың этикасы билік пен халық арасындағы қарым-қатынастарды реттеуші ретінде.	4	2	-	6	6
Тақырып 5. Мемлекеттік қызметкерге қойылатын этикалық талаптар: қағидалары, нормалары, сипаттамалары.	2	1	-	3	3
Тақырып 6. Мемлекеттік орган аппараттарындағы формальді және формальді емес қызметтік қатынастардың этикасы мен мәдениеті.	4	2	-	6	6

Тақырып 7.Басқару мәдениеті.	4	2	-	6	6
Тақырып 8. Басқарушының қызметтік этикасы: негізгі қағидалары мен заманауи талаптар.	4	2	-	6	6
Тақырып 9. Мемлекеттік қызметтегі жүріс-тұрыс мәдениеті және іскерлік этикет.	4	2	-	6	6
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

- 1 Пәннің зерттеу пәні мен міндеттері.Этика моралдық ғылымның негізі ретінде.
- 2 Саяси іс- әрекеттің этикасы мен мәдениеті.
- 3 Этика және экономика: экономикалық іс-әрекеттің этикалық аспектілері
- 4 Мемлекеттік басқудың этикасы билік пен халық арасындағы қарым-қатынастарды реттеуші ретінде.
- 5 Мемлекеттік қызметкерге қойылатын этикалық талаптар: қағидалары, нормалары, сипаттамалары.
- 6 Мемлекеттік орган аппараттарындағы формальді және формальді емес қызметтік қатынастардың этикасы мен мәдениеті.
- 7.Басқару мәдениеті.
- 8 Басқарушының қызметтік этикасы: негізгі қағидалары мен заманауи талаптар.
- 9 Мемлекеттік қызметтегі жүріс-тұрыс мәдениеті және іскерлік этикет.

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. Отандық басқару мәдениетінде басқару құндылығы, дәстүрі, приоритеті.
2. Қоғамның әлеуметтік-экономикалық дамуындағы мәдени басқарудың ролі.
3. Отандық ауыспалы периодтағы басқарудың жаңа әлеуметтік-экономикалық шындыққа ауысуындағы ерекшеліктері.
4. Персоналдың басқару себебінің өзгеруі нарықтық қатынастарға байланысты.
5. Ұлттық басқару мәдениетінің сипаты мен қасиеті.
6. Ұйымдағы бөлінген құндылықтар мен ережелер,билік: тенденция және өзара кірудегі мәселелер.
7. Уақытты басқару мәдениеті.
8. Құмарлық және себепкер шартын жетілдіру шыңдай түсу,жалпы нарықтық жеке басы.
9. Делегирлеу мәдениетінің билігі:теория және шынайы практика
10. Басқару ұжымдарының «команда» принципін тұжырымдау мүмкіншіліктері.
11. Экстремалды және кризистік жағдайда, негізгі ережелерді қолдану.
12. Келіспеушілік: келіспеушілікті қалай болдырмау.
13. Этимология және терминдер тарихы: этика, мораль
14. Моральдың ерекшеліктері мен парадокстары.
15. Басқару қызметі процесінде адамдар ара-қатынасындағы парадокстар және дәстүрлер.
16. Сөйлеу мәнері және этика.
17. Жұмыскерлерді тестілеуден өткізу мәдениет және әдеп.
18. Маңызды ақпараттар алу үшін іскерлік кездесулер: спецификасы, өткізу ерекшеліктері.
19. Мұғалімнің социомәдениетті алғы шарттары

20. Жетекшінің әрекеттері
21. Жетекші имиджі
22. Жетекшінің сырт келбеті
23. Контексттегі басқару мәдениетінің ерекшеліктері
24. Жетекші және билік
25. Жетекші және басқару
26. Коллегиалдық және жекешелену мәдениеті
27. Басқару әрекеті терминінің мағынасы
28. Басқару әрекетінің бағыты және әрекеті
29. Басқару мәдениетінің әдістері мен сөйлесу моделі
30. Басқару мәдениетінің формасы мен мінездемесі, социомәдениеттің ерекшеліктері
31. Коммуникацияның аспектітері, социомәдениеттің нормалары.
32. Басқару мәдениетінің моральдік психикалық ерекшеліктері
33. Сөйлесу әдістері және мәнері
34. Басқару мәдениетіндегі горизонталь және вертикаль
35. Ұнамды қасиеттер және оның функционалды ұжымдарға әсері
36. Мәдениет басқару және билік социомәдениет жүйесінде
37. Басқару мәдениетін өрлеу, жұмыскерді таңдау
38. Жұмыскерлермен жұмыс мақсаты және стратегиясы
39. Ұжымның еңбек патенциалы
40. Жұмыскерлерді жұмыс істету мақсатындағы шаралар
41. Жұмыскерлер басты патенциал ретінде
42. Ұжымның мәдениеті түсінігі
43. Іскерлік сөйлесудің принциптері және ережелері. Жұмыскерлермен жұмыс кезіндегі болмашы қателер
44. Субординация түсініктері - ұнамды аспект
45. Басқару түрлері
46. Бастықтар мен қызметкерлердің түрлері
47. Бастық – қызметкер жүйесіндегі басты мораль
48. Ұжыммен коммуникационды байланыс
49. Тапсырмаларды үйлестіру этикасы, бағыныстағы этика. Өтініш және бұйрық этикасы. Жазалау және кешіру этикасы
50. Жұмыстан босатылу тактикасы
51. Іскерлік жиналыс, ұйым, отырыс
52. Біройлылар террариумы – ұжымда өзін өзі ұстау мәдениеті
53. Өндірістің эргономизациясы мен эстетизациясы
54. Жұмыскерлердің еңбек социализациясына әсер ету
55. Сөгіс, оның дұрыстығы және ара қатынасқа әсер етуі
56. МПК – социомәдениет құрылымы
57. Келіспеушілік және оның салдарлары
58. МПК құрамы
59. МПК және коллектив бағасы
60. Пайдалы критеріі және шарттары
61. Ұжымның даму сатасы және этикомәдениетті проблемалар
62. Ұжымдағы жұмыскердің социалды психологиялық дәрежесі
63. Эмоционалды, бағалы бейбіт және олардың өз қазіргі ұстау процесі

64. Ұнамды қалыптасу үшін нормативтік құқық. Тәртәп сақшысы жұмыскерлері, тіркеу және тексеру мекемелері
65. Кәсіпорындағы активті қосылу түсінігі
66. Ұжымның жаны
67. Моральды іс қимыл әрекеттері
68. Еңбек тәртіптерінің жұмыскерлердің ұнамды социализациясына әсері.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
№1,2,3,6,7,9 тақырыптар бойынша ауызша сұрау.	Теориялық материалдарды қолдану	Практикалық сабақтарға дайындалуға ұсынылған әдебиеттерді қолдану	Курсты оқыту барысында сабақ кестесі және оқу жоспарына сәйкес	Ағымдағы	әр апта сайын	10
№4,5,9 тақырыптар бойынша ситуациялық тапсырмаларды шешу	Тапсырмаларды шешу барысында әдістер кешенін қолдану және оны жағдайды талдау барысында пайдалану	Практикалық сабақтарға дайындалуға ұсынылған әдебиеттерді қолдану	8 біріккен сағат	Ағымдағы	5,6,14 апталар	10
Жазбаша бақылау жұмыс	Алынған білімдерді бақылау және алынған нәтижелерді интерпретациялауды тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдану	4 біріккен сағат	Аралық	7,14 апталар	10
Тест тапсырмаларын орындау	Теориялық материалдарды меңгеруді бақылау	Негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдану	6 біріккен сағат	Ағымдағы	3,8,13 апталар	10
Рефераттарды қорғау	СӨЖ-ге арналған бақылау тақырыптарының сұрақтарын оқып білу	СӨЖ-ге дайындалуға ұсынылған әдебиеттерді пайдалану	8 біріккен сағат	Ағымдағы	4,7,10,13 апталар	20
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	4 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы						100

Саясаты және процедуралары

«Басқару мәдениеті және мемлекеттік қызметкерлердің этикасы» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Попов Л. А. Этика: Курс лекций. – М., 2009. – С. 345.
2. Селюков Ф. Т. Административная этика. – М.: 2010. – С. 183.
3. Федоренко Е. Г. Профессиональная этика. – Киев. 2011. – С. 136.
4. Шепель В. М. Управленческая этика. – М.: 2008. – С. 221.
5. Бергсон А. Два источника морали и религии. – М.: 2010. – С. 320.
6. Әбу Хамид Мұхаммед ибн Мұхаммед әл-Ғазали. Мизан әл-Ағмәл. – Дамаск: Әл-Иақин, 2009. – 250 б.
7. Айзенк Г. Дх. Узнай свой собственный коэффициент интеллекта. - Н. Новгород: СП "Ай-Кью", 2010.
8. Вернер Зигерт, Люгия Ланг. Руководить без конфликтов. - М: Экономика, 2009.
9. Виханский О.С., Наумов А-И. Менеджмент. Человек, стратегия, организация, процесс. - М.: Издательство МГУ, 2009.
10. Волгин А.П., Матирко В.П., Модин А.А. Управление персоналом в условиях рыночной экономики: опыт ФРГ. -М.: Дело, 2011.

Қосымша әдебиеттер тізімі

11. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер: для руководителя-практика. Пер. с англ. - М.: Дело, 2008.
12. Грачев М.В. Суперкадры: управление персоналом и международные корпорации. - М.: Дело, 2009.
13. Гончаров В.В. В поисках совершенства управления: руководство для высшего управленческого персонала. - М.: МНИИПУ 2010.
14. Гримак Л.П. Резервы человеческой психики. - М.: Политиздат, 2011.
15. Десслер Г. Управление персоналом. - М.: БИНОМ, 2009.
16. Дятлов В.А., Пихало В.Т. Этика и этикет деловых отношений. - М.: Академия, 2009.
17. Иванцевич Дж. М., Лобанов АА, Человеческие ресурсы управления: основы управления персоналом. - М.: Дело, 2011.
18. Карнеги Дейл. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. Пер. с англ. - М.: Экономика, 2009.
19. Кибанов АЛ. Управление машиностроительным предприятием на основе функционально-стоимостного анализа. -М.: Машиностроение, 2011.
20. Красовский Ю.Д. Управление поведением в фирме.: М.: ИНФРА-М, 2011.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

ВММКЕ 3320 «Басқару мәдениеті және мемлекеттік
қызметкерлердің этикасы» пәні

ВІ 10 «Басқару және инновация» модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90х60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56